

**III. EVALUAČNÁ SPRÁVA NÁRODNÉHO PROJEKTU
EDUKAČNÝ PROCES VYUČOVANIA SLOVENSKEHO JAZYKA
A SLOVENSKEJ LITERATÚRY V ŠKOLÁCH
S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM
časť MPC**

Vypracoval: kolektív riešiteľov národného projektu

2018

Národný projekt „*Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským*“ sa realizuje od 1. 1. 2016 a bude ukončený 31. 12. 2020. Riešiteľmi projektu sú Metodicko-pedagogické centrum, Štátny pedagogický ústav, Štátna školská inšpekcia, Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania a vybrané základné školy s vyučovacím jazykom maďarským (VJM).

Cieľom projektu je zvýšenie kvality edukačného procesu vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s VJM.

Projekt vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry (SJSL) v školách zahŕňa:

- ✓ vytvorenie metodiky vzdelávacieho programu vrátane inovatívnych metód a foriem vyučovania,
- ✓ vytvorenie podporných materiálov na realizáciu vzdelávacieho programu (metodické a učebné materiály a didaktické pomôcky),
- ✓ realizáciu aktuálnych a tvorbu nových vzdelávacích programov kontinuálneho vzdelávania,
- ✓ poradenstvo a podporu školám pri zavádzaní inovovaného ŠVP.

Riešitelia národného projektu:

MPC – hlavný koordinátor: metodická podpora, kontinuálne vzdelávanie, poradenstvo počas celého projektu

ŠPÚ: tvorba metodiky; sledovanie účinnosti inovovaného ŠVP – každoročne

ŠŠI: kontrola úrovne vyučovania – každoročne

NÚCEM: kontrola úrovne kompetencií žiaka – na vstupe a výstupe

3 základné školy s vyučovacím jazykom maďarským:

ZŠ Bélu Bartóka s VJM, Bratislavská 622/38, Veľký Meder

Základná škola Józsefa Kovátsa s VJM, Hlavná č. 889, Bátorove Kosihy

Základná škola Mátyása Korvína s VJM, Rybárska 2, Šamorín

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Zamestnanci Metodicko-pedagogického centra (MPC) v rámci národného projektu „Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským“ riešili v roku 2018 tieto úlohy:

- A) vzdelávanie pedagógov zamerané na skvalitňovanie edukačného procesu v predmete SJSJL,
- B) poradenské a konzultačné aktivity zamerané na implementáciu metodických listov (ML) do vyučovania SJSJL,
- C) sledovanie implementácie metodických listov do vyučovania SJSJL vo vybraných školách,
- D) koordinovanie hlavných aktivít projektu.

K bodu A)

1. Rozvoj profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov (PZ), zameraný na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, bol zabezpečený pre 157 PZ realizáciou vzdelávania z aktuálnej ponuky MPC. V roku 2018 pracovníci MPC realizovali vzdelávanie v týchto akreditovaných programoch kontinuálneho vzdelávania:

- **Metódy a formy práce podporujúce rozvoj myslenia a kreativity žiakov v škole**, 5 skupín – spolu 100 PZ;
- **Učebnica ako textová pomôcka žiaka**, jedna skupina – spolu 18 PZ;
- **Rozvíjanie slovnej zásoby na hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s VJM**, dve skupiny – spolu 39 PZ.

Absolvovaním uvedených programov si PZ rozšírili nasledovné profesijné kompetencie:

Profil absolventa vzdelávacieho programu *Metódy a formy práce podporujúce rozvoj myslenia a kreativity žiakov v škole*: Absolvent vzdelávacieho programu získa nové aktuálne odborné vedomosti z oblasti metód a foriem práce podporujúcich rozvoj myslenia a kreativity žiakov. Osvojí si nové vedomosti z oblasti rozvoja myslenia a získa vedomosti potrebné na rozvíjanie viacerých druhov a foriem myslenia a kreativity. Počas prezenčnej formy vzdelávania absolvent získa aj praktické zručnosti na tvorbu a implementáciu aktivít zameraných na rozvoj myslenia a kreativity u žiakov.

Profil absolventa vzdelávacieho programu *Učebnica ako textová pomôcka žiaka*: Absolvent získa profesijné kompetencie pri riadení vyučovacieho procesu, v ktorom žiaci využívajú textové zložky učebnice ako základ svojej učebnej činnosti.

Profil absolventa vzdelávacieho programu *Rozvíjanie slovnej zásoby na hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s VJM*: Absolvent vzdelávacieho programu má kompetenciu aplikovať poznatky z oblasti lexikológie. Má zručnosť tvoriť úlohy na podporu rozvíjania slovnej zásoby a tie využívať vo výchovno-vzdelávacom

proces. Má zručnosť vybrať a použiť vhodné komunikačné metódy podporujúce efektívnu komunikáciu.

2. Zamestnankyne MPC vypracovali nový program kontinuálneho vzdelávania s názvom **Rozvíjanie počúvania s porozumením na hodinách SJSJL v školách s VJM**. Potreba aktualizácie vzdelávania zameraného na počúvanie s porozumením vyplýva z cieľov inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu v predmete SJSJL pre nižšie stredné vzdelávanie a ŠVP pre stredné školy. Opodstatnenosť vzdelávacieho programu sme zdôvodnili i dokumentom Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2018/2019, v ktorom sa v kapitole 1.6.4.4 s názvom Národnostné menšiny v bode 10 a 11 odporúča zvyšovať úroveň vyučovania slovenského jazyka v školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín, venovať zvýšenú pozornosť počúvaniu s porozumením, príprave žiakov základných škôl na Testovanie 9.

Kontinuálne vzdelávanie reaguje nielen na zmeny v legislatíve, ale aj na aktuálne potreby a požiadavky pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl s VJM, ktorí prejavujú záujem o vzdelávanie v danej oblasti. Priorita aktualizácie vzdelávania je v súlade s myšlienkou bilingvizmu, vyplývajúcou zo základných pedagogických dokumentov.

Vzdelávací program je svojím obsahom orientovaný na metódy a formy práce v edukačnom procese, ktoré podporujú efektívne počúvanie žiakov s dôrazom na pochopenie rečového zámeru partnera v každodenných situáciách, pochopenie podstaty autentických rozhovorov, kratších súvislých prejavov a adaptovaných literárnych ukážok v slovenskom jazyku.

Návrh programu je v štádiu schvaľovania.

K bodu B)

Poradenské a konzultačné aktivity zamerané na implementáciu metodických listov do vyučovania SJSJL sa realizovali niekoľkými spôsobmi. V roku 2018 sa uskutočnili v ZŠ B. Bartóka vo Veľkom Mederi workshopy v nasledovných termínoch:

30.01.2018	28.05.2018
21.02.2018	22.06.2018
26.03.2018	28.08.2018
23.04.2018	26.11.2018

Obsahová náplň stretnutí bola zameraná na analýzu uskutočnených vyučovacích hodín, na metodicko-odbornú pomoc pri implementovaní aktivít z metodických listov do edukačného procesu v nasledujúcom období, na špecifikáciu inovovaného ŠVP a riešenie aktuálnych problémov. Pracovníčky MPC v Komárne okrem workshopov podľa požiadaviek pedagógov zainteresovaných škôl priebežne poskytovali odborné konzultácie v rôznych formách (mailová komunikácia, telefónny kontakt, osobná konzultácia).

K bodu C)

Sledovanie efektivity realizácie metodického modelu vyučovania SJSL vo vybraných školách bolo vykonávané pravidelne v mesačných intervaloch. V školskom roku 2017/2018 zamestnankyne MPC monitorovali overovanie ML od 01/2018 do 06/2018 v prvom, druhom, piatom a šiestom ročníku pilotných škôl a v školskom roku 2018/2019 od 09/2018 do 12/2018 v prvom, druhom, treťom, piatom, šiestom a siedmom ročníku.

V ZŠ Bélu Bartóka vo Veľkom Mederi boli zamestnankyne MPC v nasledovných termínoch:

16.01.2018	05.06.2018
20.02.2018	25.09.2018
14.03.2018	09.10.2018
17.04.2018	13.11.2018
02.05.2018	11.12.2018

V ZŠ Józsefa Kovátsa v Bátorových Kosihách boli zamestnankyne MPC v nasledovných termínoch:

05.02.2018	18.09.2018
23.03.2018	08.10.2018
13.04.2018	06.11.2018
22.05.2018	04.12.2018
04.06.2018	

V ZŠ Mátyása Korvína v Šamoríne boli zamestnankyne MPC v nasledovných termínoch:

19.01.2018
26.02.2018
20.03.2018
18.04.2018
21.05.2018
11.06.2018
19.09.2018
17.10.2018
27.11.2018
05.12.2018

Počas týchto návštev si pozreli, analyzovali a vyhodnotili 165 vyučovacích hodín, z toho 82 na 1. stupni a 83 vyučovacích hodín na druhom stupni.

ZŠ Józsefa Kovátsa s VJM – Kováts József Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Hlavná 889, Bátorové Kosihy

1. stupeň

Na prvom stupni učitelia overovali aktivity z metodických listov v rozsahu 89,30 %. Výchovno-vzdelávací proces bol obohatený vlastnými námetmi učiteľov 10,70 %. Na vyučovacích hodinách SJSJ pedagógovia komunikovali so žiakmi v slovenskom jazyku. V úvode hodín boli žiaci informovaní o obsahu preberaných učebných tém a cieľoch vyučovania. Výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania boli žiakom sprostredkované zrozumiteľne, pokyny pre žiakov boli vydávané v slovenskom jazyku, pri náročnejších úlohách bol využitý preklad do maďarského jazyka. Na vyučovacích hodinách učiteľky preferovali hlavne frontálnu organizačnú formu vyučovania 63,54 %, s porovnaním minulého školského roka nastalo zlepšenie, využívali aj iné organizačné formy – individuálnu 25,15 %, prácu vo dvojiciach 6,91 % a skupinovú prácu 4,40 %. Komunikačné kompetencie žiakov boli rozvíjané nácvikom správnej techniky čítania, prácou s textom a hlavne pomocou didaktických hier. Učiteľky kládli dôraz na stimulujúce otázky. Úlohy a činnosti s ohľadom na rozdielne vzdelávacie schopnosti žiakov nezaďávali, avšak sa snažili vytvoriť pozitívnu atmosféru v triede a zapojiť všetkých žiakov do aktivít. Žiaci pri konverzácii medzi sebou používali materinský jazyk. Rezervy sa vyskytli pri plánovaní aktivít na jednu vyučovaciu jednotku, priemerne 7,57 % na jednu vyučovaciu hodinu. K zvyšovaniu pozornosti a záujmu žiakov o učenie používali učiteľky interaktívnu tabuľu a učebné pomôcky, pracovný zošit, učebnice, obrázky, kartičky, edukačný softvér k učebnici, svojpomocne zhotovené učebné pomôcky, hlavne na interaktívnu tabuľu. Niektorí jednotlivci nevedeli vždy adekvátne reagovať na kladené zisťovacie otázky, nedokázali vyjadriť mieru osvojenia učiva pre nedostatok vyjadrovacích schopností. Miera spontánnej aktivity žiakov bola najvyššia pri implementovaní zaujímavých didaktických hier do edukačného procesu a pri skupinovej práci. Na vyučovacích hodinách učitelia prácu žiakov hodnotili priebežne. V závere vyučovacích hodín niekedy chýbal priestor na vyhodnotenie vzdelávacieho cieľa a častejšie zapojenie samotných žiakov do procesu hodnotenia. Niektorí žiaci ešte nemajú osvojené sebahodnotiace zručnosti a hodnotenie zvládali iba s pomocou učiteliek.

2. stupeň

Priebeh implementovania aktivít z metodických listov (ML) bol sledovaný na 25 vyučovacích hodinách v piatom, šiestom a siedmom ročníku. Učitelia implementovali do vyučovania aktivity z metodických listov vo veľkej miere. Na vyučovacích hodinách sme zaznamenali overenie aktivít z metodických listov v rozsahu 83 % a pedagógovia obsahovú náplň vyučovacej hodiny dopĺňali vlastnými námetmi v rozsahu 17 %. Priemerne počas jednej vyučovacej hodiny boli do výchovno-vzdelávacieho procesu zaradené 3 aktivity. Celková kompozícia vyučovacích hodín bola väčšinou premyslená, do vyučovania boli zaradené vhodné vyučovacie metódy. Vybranými aktivitami sa podarilo vo veľkej miere splniť

kognitívne, psychomotorické i afektívne ciele. Vo vyučovaní predmetu sa do popredia dostáva komunikatívny princíp, jazyk si žiaci osvojovali pomocou komunikačných tém, ktoré sú v súlade s ich osobnými skúsenosťami. Takmer maďarské prostredie, v ktorom žiaci vyrastajú, a fakt, že osvojovanie štátneho jazyka sa realizuje vo väčšine prípadov iba v škole, intenzívne ovplyvňuje ich jazykovú zdatnosť. V niektorých skupinách je výrazná jazyková bariéra, ktorá komplikuje implementáciu ML. Používanie slovenského jazyka bolo počas realizovaných aktivít v jednotlivých triedach rozdielne. Na hodinách pri implementovaní ML sme zaznamenali väčšinou používanie slovenského jazyka zo stany pedagóga, vysvetľovanie neznámych pojmov prebiehalo opisom, uvedením synonym, prípadne prekladom do maďarského jazyka. V komunikácii medzi žiakmi sa častejšie využíval materinský jazyk. Naďalej pretrvávajú problémy s čítaním slovenského textu, čo nepriaznivo ovplyvňuje efektívnosť overovaných ML. Vo vyučovaní prevládala frontálna práca 53 %. Práca vo dvojici sa vyskytovala v rozsahu 17 %, individuálna práca 13 % a skupinová práca 17 %. Do edukačného procesu boli zapájaní takmer všetci žiaci. Pozitívny postoj a miera spontánnej aktivity žiakov boli najvyššie pri realizácii didaktických hier, metódach zážitkového charakteru a skupinovej práci, ktorá bola podmienená súťaživosťou. Osvedčili sa i aktivity založené na práci s pracovným listom. Menšie rezervy sa vyskytli s plánovaním aktivít na jednu vyučovaciu hodinu (neprimerané množstvo naplánovaných aktivít), alebo problém s nevhodne ukončenými aktivitami, absentovala často spätná väzba o miere dosiahnutých výsledkov učenia sa všetkých žiakov. V oblasti hodnotenia nachádzame zlepšenie. Hodnotenie aktivít a výkonov žiakov sa uskutočňovalo väčšinou na konci vyučovacej hodiny rôznymi technikami sebahodnotenia. Pozitívne hodnotíme využívanie IKT na vyučovacích hodinách, ktoré vhodne motivovali žiakov k aktivite. Atmosféra na vyučovacích hodinách bola priateľská.

ZŠ Bélu Bartóka s VJM – Bartók Béla Alapiskola, Bratislavská 622/38, Veľký Meder

1. stupeň

Na vyučovacích hodinách sa overovali aktivity z metodických listov v rozsahu 74,58 %, učiteľky obsahovú náplň dopĺňali vlastnými námetmi v rozsahu 25,41 %. Učitelia striedali organizačné formy vyučovania. Frontálne vyučovanie predstavovalo 38,67 %, individuálne vyučovanie 44,75 %, skupinová práca 9,39 % a práca vo dvojiciach 7,18 %. Priemerne počas jednej vyučovacej jednotky boli do edukačného procesu implementované 4,5 aktivity. Vyučujúce uplatňovali formu otázok a odpovedí, konverzáciou vo dvojiciach podporovali vzájomnú komunikáciu a spoluprácu, čím rozvíjali aj sociálne kompetencie žiakov. Pri skupinovej práci sme zaznamenali diferenciaciu. Výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania boli žiakom sprostredkované zrozumiteľne a jasne, pokyny pre žiakov boli zadané v slovenskom jazyku. Žiaci rozumeli otázkam a pokynom vyučujúcim. Splnenie cieľa bolo overované prostredníctvom kladených otázok, ktoré si vyžadovali operatívnu odpoveď. V oblasti rozvíjania komunikačných kompetencií vyučujúci viedli žiakov k aktívnemu ústnemu vyjadrovaniu. Nechýbali jednoduché, vzájomné dialógy vo dvojiciach medzi žiakmi. Hodiny sa vyznačovali individuálnym prístupom učiteľiek, pozitívnou a motivujúcou atmosférou

vyučovania, rešpektovaním pracovného tempa žiakov. Pozitívom bolo zapájanie všetkých žiakov do vyučovacieho procesu a účelné využívanie pracovného času. Kvalitu vyučovania zvyšovali učiteľky využitím svojpomocne zhotovených učebných pomôcok, prirodzenej motivácie a zaradením pútavých didaktických hier. Žiaci prejavovali záujem o učenie, boli disciplinovaní, aktívni, zruční pri riešení úloh v pripravených pracovných listoch aj na interaktívnej tabuli. Pri chybných odpovediach mali dostatočný čas na hľadanie správnych odpovedí. Najviac sa osvedčili motivačné hry, situačné hry, dramatizácia a práca pri interaktívnej tabuli. Vzhľadom na viac skupín na prvom stupni, kde vyučovacie hodiny sú realizované paralelne, niektoré skupiny žiakov sa dostali iba sporadicky do učební, ktoré sú vybavené didaktickou technikou. Menšie rezervy sa vyskytli pri čítaní textov, keďže si ešte niektorí žiaci neosvojili správnu techniku čítania. Žiaci boli priebežne motivačne hodnotení ústne a na konci hodiny vyzývaní na hodnotenie svojich výkonov a výkonov spolužiakov. Pri hodnotení boli využívané rôzne formy hodnotenia, aj svojpomocne zhotovené. Len v ojedinelých prípadoch, napr. nedostatok času, absentovalo hodnotenie na konci vyučovacej hodiny.

2. stupeň

Priebeh implementovania aktivít z metodických listov (ML) bol sledovaný na 37 vyučovacích hodinách v piatom, šiestom a siedmom ročníku. Učítelia vo výchovno-vzdelávacom procese overovali aktivity z metodických listov v rozsahu 81 %. Kreativita pedagógov sa odzrkadlila v modifikácii navrhovaných aktivít a v aplikácii vlastných námetov 19 %. Priemerne počas jednej vyučovacej hodiny boli do výchovno-vzdelávacieho procesu zaradené 3 aktivity. Zaznamenali sme i také vyučovacie hodiny, v rámci ktorých pedagóg neoveroval na vyučovacej hodine ani jednu aktivitu z ML. Jazyková zdatnosť žiakov je bezpochybné pozitívne ovplyvnená dvojjazyčným prostredím, v ktorom žiaci vyrastajú. Komunikácia na vyučovacích hodinách prebiehala prevažne v slovenskom jazyku, učiteľky podnecovali žiakov k aktívnej komunikácii, úroveň ovládania základnej slovnej zásoby bola u žiakov na rôznej úrovni. Pozitívne hodnotíme zavádzanie diferencovaného vyučovania, rešpektovanie individuálnych schopností jednotlivcov. V snahe odstránenia nevhodného čítania žiakov v interakcii k ich veku učítelia kládli dôraz na osvojovanie správnej techniky čítania, ktoré sú podmienkou efektívnej implementácie ML. Na hodinách sme zaznamenali väčšinou používanie výhradne slovenského jazyka zo stany pedagóga, iba v ojedinelých prípadoch prebiehalo vysvetľovanie v jazyku národnostnej menšiny. V komunikácii medzi žiakmi sme zaznamenali striedanie štátneho a maďarského jazyka. Vo vyučovaní prevládala frontálna práca 65 %. Individuálna práca sa vyskytovala v rozsahu 26 %, skupinová práca 8 % a v minimálnej miere sa realizovala práca vo dvojici 3 %. Pozitívny postoj a miera spontánnej aktivity žiakov boli najvyššie pri realizácii didaktických hier a aktivítach, pri ktorých žiaci pracovali s IKT. Menšie rezervy sa vyskytovali pri práci s textom, neboli dodržané jednotlivé fázy čítania s porozumením alebo počúvania s porozumením, vyskytovala sa nedôslednosť pri zadaní kritérií pre všetkých žiakov, absentovalo sumárne hodnotenie textu ako celku. Sebahodnotenie žiakov bolo prítomné na väčšine sledovaných hodín. Učítelia vhodnými technikami podnecovali žiakov k hodnoteniu nielen pocitov z vyučovacej hodiny, ale i k hodnoteniu vlastnej práce podloženej argumentáciou. Atmosféra na vyučovacích hodinách bola pozitívna.

ZŠ Mátyása Korvina s VJM – Corvin Mátyás Alapiskola, Rybárska 1093/2, Šamorín

1. stupeň

Učitelia overovali aktivity z metodických listov v rozsahu 77,14 %. Výchovno-vzdelávací proces bol obohatený vlastnými námetmi učiteľov 22,85 %. Na hodinách boli využívané rôzne organizačné formy a metódy práce a striedanie činností. Frontálna organizačná forma sa na vyučovacích hodinách vyskytovala v rozsahu 50,48 %, okrem nej na hodinách využívali individuálnu formu v rozsahu 42,71 %, prácu vo dvojiciach v rozsahu 2,91 % a skupinovú formu vyučovania v rozsahu 3,88 %. Priemerne počas jednej vyučovacej jednotky boli do edukačného procesu implementované 5,5 aktivít. Štruktúra vyučovacích hodín bola zväčša logicky naplánovaná a realizovaná. V úvode hodín boli žiaci informovaní o obsahu prebraných komunikačných tém a cieľoch vyučovania. Výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania boli žiakom sprostredkované zrozumiteľne, pokyny pre žiakov boli vydávané v slovenskom jazyku. Žiaci prejavovali v celku pozitívne postoje k učeniu, dobre reagovali na podnety a primerane sa zapájali do vyučovacieho procesu. Svoje komunikačné zručnosti preukázali v rovine plnenia zadávaných učiteľových pokynov, používaní učebných pomôcok a odpovedí. Žiaci pri konverzácii medzi sebou používali materinský jazyk. Vo veľkej miere prejavovali záujem o učenie, boli disciplinovaní a aktívne reagovali na podnety učiteľov, ale sa nedokázali samostatne plynule vyjadrovať. Žiakmi prezentované vedomosti a zručnosti boli na dobrej úrovni. Učiteľky zadávali úlohy na zapamätanie a pochopenie, niekedy vyučovanie malo charakter tvorivého myslenia. Kvalitu vyučovania zvyšovali využitím prirodzenej motivácie a zaradením pútavých a zaujímavých didaktických hier, využívali aj IKT. Snažili sa zapojiť všetkých žiakov do edukačného procesu. Výklad nového učiva bol zrozumiteľný. Hrové metódy so zapojením viacerých zmyslov a striedanie zaujímavých úloh s názornosťou primerane rozvíjali rečové zručnosti žiakov. Pozitívny postoj a miera spontánnej aktivity žiakov boli najvyššie pri realizácii didaktických hier a pri dramatizácii rozprávok. Menšie nedostatky sa vyskytli v systéme hodnotenia, keďže žiaci v niektorých triedach v 1. a 2. ročníku hodnotili len podľa pocitov a nie podľa vlastnej práce na hodinách. V treťom ročníku pri sebareflexii už žiaci vedeli reálne a kreatívne hodnotiť svoj výkon. Len v ojedinelých prípadoch, napr. nedostatok času, absentovalo hodnotenie na konci vyučovacej hodiny.

2. stupeň

Priebeh implementovania aktivít z metodických listov (ML) bol sledovaný na 21 vyučovacích hodinách v piatom, šiestom a siedmom ročníku. Učitelia využívali metodické listy v rozsahu 84 % a 16 % predstavujú vlastné námety implementované do edukácie. Priemerne počas jednej vyučovacej hodiny boli do výchovno-vzdelávacieho procesu zaradené 3 aktivity. Zaznamenali sme i také vyučovacie hodiny, v rámci ktorých pedagóg neoveroval na vyučovacej hodine ani jednu aktivitu z ML. Základná slovná zásoba je žiakmi osvojená na dobrej úrovni, u niektorých žiakov až na veľmi dobrej úrovni. Mnohí žiaci dokázali veku primerane vhodne komunikovať s pedagógom, ich postoj k vybraným overovaným aktivitám

založeným na aktívnej komunikácii bol vo veľkej miere pozitívny. Zaznamenali sme zvýšenie vzájomnej komunikácie medzi žiakmi v maďarskom jazyku. Žiaci v komunikácii s pedagógom spontánne reagovali po slovensky, len v ojedinelých prípadoch niektorí žiaci reagovali v maďarskom jazyku. Na vyučovaní prevládala frontálna práca 74 %. Individuálna práca sa vyskytovala v rozsahu 7 %, skupinová práca 16 % a v minimálnej miere sa realizovala práca vo dvojici 3 %. Preferovaním frontálneho vyučovania konštatujeme, že pri mnohých aktivitách boli aktívni len jednotlivci, ktorí ovládajú slovenský jazyk na veľmi dobrej úrovni. Väčšina žiakov bola pasívna a nezapájala sa do edukačného procesu, pedagóg nevytvoril priestor na zohľadnenie rozdielnych jazykových schopností žiakov. V niektorých prípadoch pedagógovia neboli dôslední pri vyžadovaní odpovedí celou vetou, žiaci často odpovedali iba jedným slovom. Nastalo zlepšenie v navodení správnej pracovnej atmosféry, čo pozitívne ovplyvnilo postoj žiakov k overovanej aktivite. Ešte vždy sa vyskytovalo dominantné postavenie učiteľa, ktoré je nevyhnutné eliminovať. Štruktúra vyučovacích hodín bola vo väčšine prípadov logicky premyslená, časové rozloženie aktivít v rámci vyučovacej jednotky bolo, až na ojedinelé prípady, primerané, pedagógovia do edukácie vhodne implementovali aktivity zamerané na rozvoj nižších i vyšších myšlienkových procesov. Sebareflexia žiakov na niektorých hodinách absentovala, ale v prípadoch, keď bola realizovaná, bola zo strany žiakov objektívna. Pedagógovia vhodne podnecovali žiakov k hodnoteniu vlastných výkonov, ktoré museli i podložiť vhodnými argumentmi. Pozitívny postoj väčšiny žiakov a miera ich spontánnej aktivity boli najpozitívnejšie pri realizácii didaktických hier a pri práci s interaktívnou tabuľou. Atmosféra na vyučovacích hodinách bola uvoľnená.

K bodu D)

Koordinátor riešil v roku 2018 požiadavky zainteresovaných subjektov priebežne. V mesačných intervaloch oznamoval vybraným školám termíny návštev zamestnancov ŠPÚ a MPC s cieľom sledovania implementácie ML a i ŠVP do edukácie.

Dňa 24. 5. 2018 koordinátor zorganizoval pracovné stretnutie zamestnancov ŠPÚ, MPC a riaditeľov pilotných škôl v DP MPC v Komárne, kde sa konkretizovali ďalšie postupy v rámci projektu.

Koordinátor projektu v snahe zlepšenia spolupráce vytvoril možnosť pedagógom vyjadriť svoje stanovisko vo forme anonymných online dotazníkov, ktoré boli poslané mailom 25 účastníkom národného projektu dňa 15. 06. 2018. Dotazníky boli obsahovo zamerané na vzdelávanie, ktoré poskytovalo MPC, a na workshopy zabezpečené ŠPÚ. Z dotazníkov vyplýva spokojnosť účastníkov s úrovňou vzdelávania, odbornou pomocou ako aj s komunikáciou s lektormi, ktoré poskytlo MPC. Vyhodnotenie dotazníkov zainteresovaných osobám poslal koordinátor dňa 29. 10. 2018 formou mailu.

Koordinátor vypracoval a predložil návrh na predĺženie realizácie projektu „Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským“ o jeden rok a štyri mesiace, t. j. od 1. 9. 2020 do 31. 12. 2021. Vypracovaný návrh je predložený na schválenie MŠVVaŠ SR.